

Nr 653

Av herr Wedén m. fl., om utredning rörande reklamfinansierade radio- och televisionsprogram.

De avgifter som innehavarna av TV-licenser för närvarande betalar användes i stort sett på tre olika sätt:

- 1) för betalning av kostnader för TV-programmen
- 2) för betalning av kostnader för alla investeringar i TV-anläggningar för nuvarande program samma år dessa verkställes
- 3) för att lägga upp en fond avsedd för att finansiera investeringskostnaderna för ett framtida program 2 i TV.

Redan enligt punkt 2 betalar dagens TV-innehavare kostnader för investeringar, som kommer till användning för lång tid framåt och som det därför i och för sig finns goda skäl att fördela över ett flertal år. Skedde så skulle redan av denna anledning TV-licensernas pris kunna sänkas.

Fonderingen enligt punkt 3) sker för närvarande väsentligen därför att regeringen på förhand avvisat varje finansiering av ett andra program i TV genom reklamintäkter.

För vår del har vi uppfattningen att den framtida utbyggnaden av radio- och TV-verksamheten i vårt land i väsentlig utsträckning bör ske genom från det nuvarande monopolet fristående företag underkastade den samhällsinsyn och de regler som från allmänna utgångspunkter kan befinnas erforderliga.

Men oavsett vilken mening man kan ha i detta fall synes det oss vara helt orimligt att den nuvarande politiken fortsätter utan att konsekvenserna genom en objektiv utredning blivit klarlagda av användning av reklamfinansiering för ett andra TV-program. En sådan finansiering kan ju även ske inom den nuvarande monopolorganisationens ram.

Det är uppenbart att användning av reklamfinansiering skulle mycket starkt påverka utvecklingen av priset på radio- och TV-licenser. En början med försöksverksamhet med reklaminslag i program 3 i radio skulle t. ex. mycket väl kunna tänkas finansiera en väsentlig del av utbyggnads- och programkostnaderna för detta och därigenom möjliggöra en sänkning av avgiften för radiolicensen.

Ännu mycket större blir de ekonomiska fördelarna för TV-innehavarna av reklaminslag i TV. Naturligtvis måste även viktiga aspekter på reklamfinansierings inverkan på programmets art utredas. Även konsekvenserna av

ett under lång tid bibehållet statsmonopol på de viktigaste massmedia bör undersökas ur allmän demokratisk synvinkel.

Vår huvudinvändning mot det nuvarande tillståndet gäller att något samlat övervägande av denna typ över huvud taget enligt regeringens mening icke skall få ske i Sverige. Innan ett sådant kommit till stånd är det emellertid enligt vår mening icke berättigat att i längden fortsätta med den nuvarande extrabeskattningen av TV- och radiolicensinnehavare enligt ovanstående punkter 2 och 3.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi därför,

att riksdagen beslutar hemställa till Kungl. Maj:t om tillsättande av en allsidig utredning för att förutsättningslöst klarlägga olika möjligheter till och konsekvenser av reklamfinansierade radio- och TV-program, bl. a. möjligheterna att sänka licensavgifterna.

Stockholm den 26 januari 1964

Sven Wedén

Sven Gustafson

Henning Gustafsson

i Göteborg

i Skellefteå